

[Brusvang]

havde set, at det var afgjort ved et flertal her i salen, ikke mindst når ordføreren for det største parti, hr. Ivar Nørgaard, har anlagt en så skarp tone, som det er sket her i dag. Så må man nemlig befrygte, at den folkeafstemning, som vi forventer at vinde, bagefter alligevel vil føre til, at vandene ligesom skilles herinde og det bliver noget vanskeligere at samarbejde.

Hvilke problemer er det, vi står over for? Romtraktaten er jo fra 1957, og vi er jo altså fremme i 1986. Er målsætningen i Romtraktaten egentlig ikke god nok? Jo! Men er procedurereglerne gode nok? De har i hvert fald vist sig i praksis ikke at føre til de gode resultater, som vi gerne ville have haft. Det betyder ikke, at vi ikke har opnået resultater. Det betyder heller ikke, at vi ikke har opnået resultater, som har været til gavn for Danmark. Men det betyder, at situationen kunne være meget bedre, hvis man virkelig fik skabt det, som man altså med et kort udtryk betegner »det indre marked«.

Er situationen i Europa da økonomisk ikke ganske god? Nej, den er egentlig ikke så god. For det første er der altså 17 millioner arbejdsløse, og så er der millioner af ældre, der er millioner af syge, og der er mange andre, som ikke har en bolig af den rette standard, unge under uddannelse, som ikke har de fornødne midler.

Alt det er noget, der kræver en stærkere økonomi, men en stærkere økonomi opnår vi kun ved at fuldstændiggøre det indre marked.

Hvad angår Parlamentet, har CD ikke nogen som helst indvending imod, at Parlamentet bliver draget stærkere ind i høringsprocessen. Jeg havde nær sagt, hvad skulle egentlig udviklingen ellers være? Hvad er meningen med, at vi har skabt et parlament, er det et europæisk parlament? Er det ikke netop dette, at vi ønsker et internationalt forum, hvor politikere, der er valgt med et internationalt sigte, kan komme til i fuld offentlighed at diskutere Europas anliggender, specielt problemerne arbejdsmiljø og miljø? Vi kender jo alle indholdet af den tekst, der står i selve akten, og nu også det protokollat, som udenrigsministeren har fået udvirket.

Efter min opfattelse er dette protokollat absolut ikke betydningsløst. Det har både en politisk og en juridisk virkning. Det har en politisk virkning derved, at de andre lande

nu er gjort bekendt med, at Danmark har et ønske om på disse ømtålige områder at have og finde frem til et højere niveau. Det ved de, og så er det straks sværere for dem rent politisk at gøre indsigelser. Men det har også den juridiske virkning, at det i tilfælde af en sag ved Domstolen er et af de momenter, der indgår i den retlige overvejelse af, om der foreligger en krænkelse eller ej. Det vil altså sige, det også har en juridisk virkning.

Så er der konsekvenserne af et dansk nej. Vi kan selvfølgelig ikke – og det må jeg medgive hr. Ivar Nørgaard – sådan umiddelbart smides ud, men der er nu også andre juridiske muligheder; der er f.eks. den juridiske mulighed, at de andre lande bare melder sig ud og laver en helt ny Romtraktat. Det tror jeg ikke sker, men alt kan tænkes.

Det, jeg tror vil være den reelle konsekvens, er, at samarbejdet i så fald i EF vil blive meget surt. Det vil føre til et økonomisk tilbageslag, og det vil være et økonomisk tilbageslag, der rammer ikke blot 5 millioner danskere på pungen, men også de 315 millioner andre europæere, der er i EF, og også det vil naturligvis føre til surhed. Man kan være ganske sikker på, at regeringerne de steder, hvor det går galt i Europa, nok skal være de første til at sige: det og det tilbageslag kan I takke Danmark for, for det var Danmark, der stillede sig hindrende i vejen for en bedre procedure.

Så er der et synspunkt, man ikke har været inde på, men som blev fremført offentligt af kommissær Henning Christophersen for nylig, og som jeg synes skal med i debatten. Hvis dette her fører til et økonomisk tilbageslag i Europa, fordi der bliver sagt nej, fordi vi stopper en udvikling, så vil dette økonomiske tilbageslag ikke kunne begrænses til Europa; det vil kunne mærkes globalt, og det vil måske specielt kunne mærkes i De Forenede Stater, og det er klart, at det vil have en meget beklagelig konsekvens.

Til sidst vil jeg blot sige dette: Efter 1945 har Danmark indset nødvendigheden af et stærkt internationalt samarbejde for at sikre freden og økonomien i Europa. Derfor har vi sagt ja til EF, og derfor har vi sagt ja til NATO.

Min sidste bemærkning her skal være, at jeg fuldt ud anerkender den meget positive rolle, som socialdemokratiet i årenes løb har spillet i denne udvikling. Men netop på den-